

DJELATNOST HRVATSKIH SPELEOLOGA U KOORDINACIJSKOJ KOMISIJI ZA SPELEOLOGIJU PLANINARSKOG SAVEZA JUGOSLAVIJE (KKS PSJ) 1961. – 1991. GODINE

PIŠE: Vlado Božić
Speleološki odsjek HPD "Željezničar"
Zagreb

Prigodom proslave 50. godišnjice rada Komisije za speleologiju Hrvatskog planinarskog saveza bila je prilika podsjetiti se na rad KKS PSJ koju je od osnivanja do zamiranja vodila tadašnja KS PSH.

Inicijativa o osnivanju koordinacijskog tijela u Planinarskom savezu Jugoslavije (PSJ), koje se treba baviti speleologijom, potekla je iz Komisije za speleologiju ondašnjeg Planinarskog saveza Hrvatske (KS PSH) još 1961. godine, kada je KS PSH organizirala Prvi jugoslavenski speleološki tečaj u Tounju. Na tečaju su, uz članove speleoloških odsjeka iz Hrvatske, sudjelovali i članovi speleoloških odsjeka iz Srbije, BiH i Makedonije. Tu je po prvi puta ostvarena veća međurepublička suradnja planinarspeleologa, pa je odavde potekla ideja o bolje organiziranoj međurepubličkoj suradnji. Treba znati da speleologija u PSJ tada još nije bila afirmirana, a kamoli da je imala tradiciju, kao npr. alpinizam, pa je u tim godinama još postojalo nepovjerenje i sumnja u opravdanost uvođenja te djelatnosti u program rada PSJ.

Ipak, 1962. godine predstavnici PS Hrvatske uspjeli su u PSJ osnovati Komisiju za alpinizam i špiljarstvo, koja je trebala rješavati dvije naoko slične, ali ipak različite djelatnosti. Kako speleološki problemi u toj Komisiji nisu rješavani uopće (predsjednik joj je bio alpinist) osnovana je dvije godine poslije, tj. 1964. Potkomisija za špiljarstvo u Komisiji za alpinizam i špiljarstvo PSJ. Niti u ovom

organizacijskom obliku speleološki rad u PSJ nije došao do izražaja, jer su se i dalje svi problemi Komisije svodili na rješavanje problema Potkomisije za alpinizam. Zajedničkim nastojanjima članova KS PSH i KS PS Srbije osnovana je 1967., na sjednici PSJ u Beogradu, samostalna komisija pod nazivom Komisija za speleologiju PSJ.

Ovaj organizacijski uspjeh imao je odmah i svoj stručni nastavak, jer je KS PSH na inicijativu KS PSJ na Sljemenu kraj Zagreba iste 1967. godine organizirala Seminar o spašavanju iz speleoloških

objekata, prvi takve vrste u Jugoslaviji. Iduće 1968. godine organizirala je i prvi službeni sastanak KS PSJ u Zagrebu, a iste godine predstavnik KS PSJ sudjelovao je na Petom jugoslavenskom speleološkom kongresu u Skopju. Krajem godine KS PSJ je organizirala i Savezni instruktorski seminar, opet na Sljemenu. Godinu dana poslije (1969.), predstavnik KS PSJ sudjelovao je na Petom međunarodnom speleološkom kongresu u Stuttgartu, a iste (1969.) godine KS PSJ organizirala je Savezni speleološki tečaj u Sićevu u Srbiji.

Nakon teoretskog dijela Seminara KKS PSJ o spašavanju iz speleoloških objekata, održanog na Medvednici od 15-17. prosinca 1967., praktični dio spašavanja održan je u špilji Veternici
foto: Vlado Božić

POVIJEST

spašavanju iz speleoloških objekata u Werfenu u Austriji;

1976.-na 7. jugoslavenskom speleološkom kongresu u Herceg Novom u Crnoj Gori;

1977. - na sastanku Komisije za školovanje PSJ na Vršiču u Sloveniji,

-na sastanku instruktora Gorske službe spašavanja u Kamniškoj Bistrici u Sloveniji,

-na 7.međunarodnom speleološkom kongresu u Shefildu u Engleskoj,

-na sastanku Međunarodne komisije za spašavanje iz speleoloških objekata u Engleskoj;

1979. -na sastanku Međunarodne komisije za spašavanje iz speleoloških objekata u Tatrama u Poljskoj;

1980.-na 8.jugoslavenskom speleološkom kongresu na Borskom jezeru,

- na Europskom speleološkom kongresu u Bugarskoj;

1981.-na 8. međunarodnom speleološkom kongresu u Bowling Greenu u SAD-u,

-na sastanku Međunarodne komisije za spašavanje iz speleoloških objekata u SAD-u,

-na savjetovanju PSJ o školovanju u Novom Sadu;

1983. -na sastanku Međunarodne komisije

o spašavanju iz speleoloških objekata u Miškolcu u Mađarskoj;

1984.-na 9.jugoslavenskom speleološkom kongresu u Karlovcu;

1985. -na sastanku Međunarodne komisije za spašavanje iz speleoloških objekata u ČSSR-u;

1986.-na 9.međunarodnom speleološkom kongresu u Barceloni u Španjolskoj;

1987.-na Kongresu o spašavanju iz

Dio sudinika sastanka KKS PSJ, održanog u svibnju 1972., u prirodi, pokraj planinarskog doma na planini Beljanici u Srbiji foto: Vlado Božić

Ova nagla aktivnost KS PSJ, odmah nakon osnivanja, kao da je bila prevelik zalogaj za tu mladu organizaciju, odnosno hrvatskim nosiocima te djelatnosti, kao da je ponestalo daha jer je u idućem razdoblju došlo do malog zatišja. Ipak, međurepublička suradnja je ostvarena i bez KS PSJ, npr. na republičkom tečaju o spašavanju iz špilja, koje je KS PSH 1971. organizirala u Jopićevoj špilji, sudjelovali su i predstavnici iz Slovenije i Srbije.

Na sjednici PSJ održanoj 1971. u Sarajevu Komisija je dobila pridjev koordinacijska, tako da se od tada naziva Koordinacijska komisija za speleologiju PSJ (KKS PSJ). Tada je bilo predloženo da se zbog povećanja djelatnosti svih komisija PSJ njihovi sastanci održavaju na terenu, a ne u republičkim centrima. To je prihvaćeno i već iduće (1972.) godine sastanak KKS PSJ održan je na Beljanici u Srbiji. Te godine predstavnik KKS PSJ sudjelovao je na Šestom jugoslavenskom speleološkom kongresu u Lipicama u Sloveniji. Nažalost, iza toga opet je nastao zastoj, djelomično i zbog financijskih neprilika u PSJ, sve do 1975. kada je djelatnost obnovljena. Od tada su se sastanci KKS PSJ održavali redovito svake godine, i to: 1975. na Matki u Makedoniji, 1976. na Bijambarama u BiH, 1977. na Vogaru u

Sloveniji, 1978. na Beljanici u Srbiji, 1979. u Zavali u BiH, 1980. u Cetinju u Crnoj Gori, 1981. na Oštrcu u Hrvatskoj, 1982. na Glažuti u Sloveniji, 1983. u Makedonskom Brodu u Makedoniji, 1984. u Bukoviku u BiH, 1985. na Avali u Srbiji i Mosoru u Hrvatskoj, 1986. u Nikšiću u Crnoj Gori i na Glavici u Hrvatskoj, 1987. na Glavici u Hrvatskoj, 1988. u Doberdobu u Italiji (selu sa slovenskim stanovništvom).

Zbog raznih neprilika više nije održan niti jedan službeni sastanak KKS PSJ.

Predstavnik KKS PSJ (obično jedan ili najviše dvojica) sudjelovao je na raznim speleološkim skupovima u zemlji i inozemstvu i to:

1975. -na 3. međunarodnom sastanku o

Nakon sastanka KKS PSJ, održanog u planinarskom domu na Matki u Makedoniji, 20. svibnja 1975. predstavnici republičkih speleoloških udruga posjetili su planinarsko sklonište iznad jezera Matke foto: Vlado Božić

POVIJEST

speleoloških objekata u Italiji;
1988.-na 10. jugoslavenskom
speleološkom kongresu u Sarajevu;
1989.-na 10. međunarodnom
speleološkom kongresu u Budimpešti u
Mađarskoj.

Daljih sudjelovanja predstavnika KKS PSJ
na sličnim skupovima nije bilo.

Od 1977. KKS PSJ je uvela stalnu praksu
održavanja jednog stručnog savjetovanja
svake godine (obično krajem godine).
Neka od njih su pobudila veće, a neka
manje zanimanje, iako su sva dogovarana
sa sastancima KKS PSJ. Održana su ova
savjetovanja:

1977.-o speleološkoj opremi, tehnici
i organizaciji istraživanja u Cerovcu u
Hrvatskoj,

1978.-o izradi nacrtu speleoloških
objekata na Sebešiću u BiH,

1979.-o školovanju speleološkog kadra na
Mosoru u Hrvatskoj,

1980.-o samospašavanju na Sljemenu u
Hrvatskoj,

1981.-o svladavanju vodenih prepreka u
speleološkim objektima na Sljemenu u
Hrvatskoj,

1983.-o modernoj speleološkoj opremi na
Sljemenu u Hrvatskoj,

1984.-o evidentiranju i organiziranju
speleološkog rada u Zagrebu u Hrvatskoj,

1985.-o samopomoći i samospašavanju
na Mosoru u Hrvatskoj,

1986.-o mjerenjima i uzorkovanjima u
Zagrebu u Hrvatskoj,

1987.-o primjeni elektroničkih računala u
speleologiji u Zagrebu u Hrvatskoj.

Drugih savjetovanja nije bilo.

Daljnji oblik pokušaja
međurepubličke suradnje bio je
organiziranje Saveznog speleološkog
tečaja u ljeto 1989. na Crnopcu u

Hrvatskoj. Na tečaj su došli samo sudionici
iz Hrvatske. Savezni speleološki tečaj je u
ljeto 1990. ponovno organiziran na Crnopcu
u Hrvatskoj, međutim i ovaj puta došli su
samo predstavnici iz Hrvatske pa je tečaj

proglašen republičkim. Posljednji pokušaj
međurepubličke suradnje ostvaren je
koncem kolovoza 1990. kada je u suradnji
sa speleolozima iz BiH organiziran Savezni
speleološki tečaj na Bjelašnici na koji su se
odazvali predstavnici iz Srbije, Makedonije,
Hrvatske i BiH.

Bio je to posljednji skup republičkih
predstavnika planinara-speleologa. Razlog
je poznat - agresija na Sloveniju, Hrvatsku
i BiH te Domovinski rat. Čim se raspala
SFRJ i Hrvatska se osamostalila Izvršni
odbor PSH donio je u jesen 1991. odluku
o razdruživanju s Planinarskim savezom
Jugoslavije i povlačenju svih svojih
predstavnika iz stručnih komisija PSJ.
Time je praktički i prestao rad KKS PSJ.

U prvim godinama rada bilo je
mного organizacijskih problema, tj.
traženja oblika rada, suradnje, koordinacije,
sve dok nije dogovoren i usvojen oblik i
program kakav je proveden u navedenom
razdoblju. Svake godine održan je jedan

Predavanje na Seminaru KKS PSJ o izradi speleološkog nacrtu, održana su od 10-12. studenog 1978. u planinarskom domu na Sebešiću u BiH foto: Vlado Božić

Sudionici sastanka KKS PSJ, održanog na Glazuti kraj Ribnice u Sloveniji 27. lipnja 1982., posjetili su obližnju špilju u kojoj su za vrijeme Drugog svjetskog rata njegovani ranjeni partizanski borci foto: Vlado Božić

redovni, a ponekad i izvanredni sastanak (obično u sklopu savjetovanja) na kojima su sudjelovali predstavnici komisija za speleologiju planinarskih saveza. U republikama koje nisu imale komisije za speleologiju u planinarskim savezima, kao što su bile Slovenija i Crna Gora, na sastanak su dolazili predstavnici republičkih speleoloških udruga, npr. iz Slovenije predstavnik Jamarske zveze Slovenije a iz Crne Gore predstavnik Speleološkog društva Crne Gore. KKS PSJ postala je 1972. članicom Saveza speleologa Jugoslavije i s njim ostvarila dobru suradnju.

KKS PSJ stekla je velik ugled među speleolozima i izvan planinarske organizacije tako da je bila uzor organiziranosti i rada. Zbog toga je Speleološko društvo Crne Gore organiziralo tečaj i polaganje prvih ispita za stjecanje naziva "speleolog" po Programu školovanja i Pravilniku o speleološkom radu Planinarskog saveza Hrvatske, koji su već koristile sve ostale republičke komisije za speleologiju, osim Slovenije koja je imala svoj vlastiti, ali sličan program.

Komisiju (i prije Podkomisiju) sačinjavali su predsjednik (od njenog

Prvi speleološki tečaj i prve ispite za stjecanje naziva "speleolog" održali su, po Programu školovanja KS PSH, speleološki instruktori iz Hrvatske 21.-24. listopada 1987. u Nikšiću u Crnoj Gori (trojici članova SD "Crna Gora" - Sekcije iz Nikšića foto: Vlado Božić

osnutka pa do zamiranja predsjednik je bio pisac ovih redaka - Vlado Božić) i delegirani predstavnici republičkih komisija, obično predsjednici i tajnici komisija. Komisije za speleologiju postojale su u planinarskim savezima, u Srbiji od 1953., u Hrvatskoj od 1956., u BiH od 1962., u Vojvodini od 1964. i u Makedoniji od 1970. Nije bilo komisije za speleologiju na Kosovu. Kao što je već rečeno suradnja sa Slovenijom odvijala se

preko Jamarske zveze Slovenije, a sa Crnim Gorom preko Speleološkog društva Crne Gore.

Kao što je iz ovog teksta vidljivo cijelu organizaciju KKS PSJ vodila je tadašnja Komisija za speleologiju Planinarskog saveza Hrvatske, jer je predsjednik KKS PSJ bio iz Hrvatske tokom cijelog njenog postojanja. Sve djelatnosti KKS PSJ planirane su i organizirane u Hrvatskoj, pa je ovaj prikaz rada KKS PSJ sastavni dio prikaza jedne od aktivnosti tadašnje Komisije za speleologiju Planinarskog saveza Hrvatske.

Literatura

Detaljnije o radu KKS PSJ moguće je vidjeti u slijedećoj literaturi, poredanoj kronološki:

Posljednji sastanak KKS PSJ održan je 4.-5. lipnja 1988. u Doberdolu u Italiji, selu s većinskim slovenskim stanovništvom, kojega su domaćini bili članovi Jamarskog kluba "Kraški krti" iz Doberdola i koji su sudionicima sastanka KKS PSJ upriličili posjet obližnjoj špilji "Kraljica krasa" foto: Vlado Božić

Špoljarić, B., 1967: Godišnja konferencija Komisije za alpinizam i speleologiju PSJ. Naše planine, br.5-6, str.140-141, Zagreb

I., L., 1967: Razdvojena je Komisija PS Jugoslavije na alpinizam i speleologiju. Naše planine, br.9-10, str.232, Zagreb

Božić, V., 1975: Seminar o spašavanju unesrećenih iz speleoloških objekata. Speleolog, god. 16/17, za 1968-1969, str.14-15, Zagreb

Penović, D., 1975: Seminar za speleologe - istraživače, Sljeme - Gorski kotar od 7. do 10. studenog 1968. Godine. Speleolog, god.16/17, za 1968-1968, str. 15-16, Zagreb

Božić, V., 1975: Koordinaciona komisija za speleologiju Planinarskog saveza Jugoslavije. Speleolog, god. 16/17, za 1968-1969, str.16, Zagreb

Anonimus, 1975: Pravilnik o speleološkim istraživanjima Komisije za speleologiju Planinarskog saveza Jugoslavije. Speleolog, god.16/17, za 1968-1969, str.16, Zagreb

Božić, V., 1975: KKS PSJ član saveza speleologa Jugoslavije (SSJ). Speleolog, god. 20/21, za 1972-1973, str.23, Zagreb

Čepelak, R., 1976: III. internacionalni skup o speleo-spašavanju. Speleolog, god.22/23, za1974-1975, str.18, Zagreb

Božić, V., 1977: Speleologija. Izvještaj o radu planinarske organizacije Jugoslavije u periodu 1973-1977, PSJ, str.78-91, Smetovi

Božić, V., 1977: Sastanak Koordinacione komisije za speleologiju Planinarskog saveza Jugoslavije. Speleolog, 24/25, za 1876-1977,

POVIJEST

str. 30, Zagreb

- Božičević, S., 1977: Speleolozi Hrvatske na Sedmom kongresu speleologa Jugoslavije. *Speleolog*, god.24/25, za 1976-1977, str. 30-31, Zagreb
- Božić, V., 1980: Koordinacijska komisija za speleologiju PSJ. *Speleolog*, god.26/27, za 1978-1979, str.45, Zagreb
- Božičević, S., 1980: Zagrebački speleolozi na kongresu u Engleskoj. *Speleolog*, god. 26/27, za 1978-1979, str.45-46, Zagreb
- Božić, V., 1980: Sastanci Koordinacijske komisije za speleologiju PSJ. *Speleolog*, god.26/27, za 1978-1979, str.46, Zagreb
- Posarić, J., 1980: Seminar o speleološkoj opremi i tehnici istraživanja. *Speleolog*, god. 26/27, za 1978-1979, str.47, Zagreb
- Božić, V., 1980: Savjetovanje o izradi nacrtu speleoloških objekata. *Speleolog*, god. 26/27, za 1978-1979, str.47-48, Zagreb
- Božić, V., 1982: Savjetovanje o svladavanju vodenih prepreka u speleološkim objektima. *Naše planine*, br.1-2, str.40, Zagreb
- Božić, V., 1982: Sedmi jugoslavenski speleološki kongres. *Naše planine*, br.3-4, str.95, Zagreb
- Božić, V., 1982: Osmi jugoslavenski speleološki kongres. *Naše planine*, br.3-4, str.95, Zagreb
- Božić, V., 1982: Svladavanje vodenih prepreka u špiljama. *Naše planine*, br.7-8, str.179-183, 5 fotografija, Zagreb
- Božić, V., 1982: Svladavanje vodenih prepreka u špiljama (nastavak). *Naše planine*, br.9-10, str.229-232, 5 fotografija, Zagreb
- Božić, V., 1984: Koordinacijska komisija za speleologiju PSJ u 1980-81. *Godini. Speleolog*, god. 28/29, za 1980-1981, str.28, Zagreb
- Božić, V., 1984: Savjetovanje o samospašavanju. *Speleolog*, god. 28/29, za 1980-1981, str. 32, Zagreb
- Božić, V., 1984: Savjetovanje o svladavanju vodenih prepreka. *Speleolog*, god. 28/29, za 1980-1981, str.32, Zagreb
- Čepelak, R., 1984: Savjetovanje o školovanju speleoloških kadrova. *Speleolog*, god. 28/29, za 1980-1981, str.32, Zagreb
- Garašić, M., 1984: Osmi međunarodni speleološki kongres. *Speleolog*, god. 28/29, za 1980-1981, str.32-33, Zagreb
- Božić, V., 1984: Evropski speleološki kongres. *Speleolog*, god. 28/29, za 1980-1981, str.33, Zagreb
- Božić, V., 1984: Hrvatski speleolozi na osmom kongresu speleologa Jugoslavije. *Speleolog*, god. 28/29, za 1980-1981, str.33-34, Zagreb
- Božić, V., 1984: Sastanci KKS PSJ. *Speleolog*, god.28/29, za 1980-1981, str. 34, Zagreb
- Božić, V., 1984: Kongres speleologa Jugoslavije. *Naše planine*, br.11-12, str.216, Zagreb
- Božić, V., 1984: Komisija za speleologiju. Konferencija Planinarskog saveza Jugoslavije (posebno izdanje PSJ), Popova Šapka
- Božić, V., 1984: Izvještaj o radu Koordinacijske komisije za speleologiju Planinarskog saveza Jugoslavije (1980-1984). Deveti jugoslavenski speleološki kongres, str.66-69, Zagreb
- Božić, V., 1985: Savjetovanje o organizaciji i evidenciji speleološkog rada. *Naše planine*, br.5-6, str.104, Zagreb
- Božić, V., 1985: Sastanak KKS PSJ. *Naše planine*, br.11-12, str.202, Zagreb
- Božić, V., 1985: Savjetovanje o organizaciji i evidenciji speleološkog rada. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.2, str.2, Sarajevo
- Božić, V., 1985: Seminar o mjerenju i crtanju speleoloških objekata. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.2, str.3, Sarajevo
- Božić, V., 1985: Sastanak KKS PSJ. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.3, str.6-7, Sarajevo
- Božić, V., 1985: Program školovanja speleologa. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.3, str.15, Sarajevo
- Božić, V., 1985: KKS PSJ u 1982. i 1983. *Speleolog*, god. 30/31, za 1982-1983, str.57, Zagreb
- Božić, V., 1985: Međunarodna konferencija o spašavanju iz speleoloških objekata. *Speleolog*, god. 30/31, za 1982-1983, str. 60-61, Zagreb
- Božić, V., 1986: Savjetovanje o samopomoći i samospašavanju. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.1, str.8, Sarajevo
- Božić, V., 1986: Izvanredni sastanak KKS PSJ. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.1, str.9-10, Sarajevo
- Božić, V., 1986: U Vojvodini ponovo osnovana speleološka organizacija. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.2, str.7-8, Sarajevo
- Božić, V., 1986: Seminar o špiljskoj meteorologiji i paleontologiji. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.3, str.9-10, Sarajevo
- Božić, V., 1986: Sastanak KKS PSJ. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.3, str.13, Sarajevo
- Božić, V., 1986: Sastanak KKS PSJ. *Naše planine*, br.9-10, str.172, Zagreb
- Božić, V., 1986: Seminar o špiljskoj meteorologiji i paleontologiji. *Naše planine*, br.9-10, str.173, Zagreb
- Božić, V., 1986: Savjetovanje o samopomoći i samospašavanju. *Naše planine*, br.1-2, str.28, Zagreb
- Vrbek, B., 1987: Međunarodni sastanak o spašavanju iz speleoloških objekata u ČSSR. *Speleolog*, god. 32/33, za 1984-1985, str.56, Zagreb
- Božić, V., 1987: Savjetovanje o samopomoći i samospašavanju. *Speleolog*, god. 32/33, za 1984-1985, str.57, Zagreb
- Božić, V., 1987: Kongres speleologa Jugoslavije. *Speleolog*, god. 32/33, za 1984-1985, str.57-58, Zagreb
- Božić, V., 1987: Savjetovanje o organizaciji i evidentiranju speleološkog rada. *Speleolog*, god.32/33, za 1984-1985, str.58, Zagreb
- Božić, V., 1987: KKS PSJ. *Bilten Saveza speleologa Jugoslavije*, br.1, str.6
- Božić, V., 1987: Izvanredni sastanak KKS PSJ. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.1, str.6, Sarajevo
- Božić, V., 1987: Seminar o mjerenjima i uzorkovanjima u speleologiji. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.1, str.8, Sarajevo
- Božić, V., 1987: Sastanak KKS PSJ. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.3, str.4, Sarajevo
- Božić, V., 1987: Seminar o primjeni elektronskih računala u speleologiji. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.3, str.9-10, Sarajevo
- Božić, V., 1987: Seminar o mjerenju i crtanju speleoloških objekata. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.3, str.10-11, Sarajevo
- Božić, V., 1987: Savjetovanje o speleološkom obrazovanju. *Naše planine*, br.3-4, str.92, Zagreb
- Božić, V., 1987: Sjednica predsjedništva SSJ. *Naše planine*, br.3-4, str.92-93, Zagreb
- Božić, V., 1987: Seminar o mjerenjima i uzorkovanjima u speleologiji. *Naše planine*, br.3.4, str.93, Zagreb
- Božić, V., 1987: Izvanredni sastanak KKS PSJ. *Naše planine*, br.3-4, str.93, Zagreb
- Božić, V., 1987: Sastanak KKS PSJ. *Naše planine*, br.9-10, str.231, Zagreb
- Božić, V., 1987: Seminar o mjerenju i crtanju speleoloških objekata. *Naše planine*, br.9-10, str.231, Zagreb
- Božić, V., 1988: Održani prvi ispiti u Crnoj Gori. *Bilten saveza speleologa Jugoslavije*, br.1, str.5, Sarajevo
- Božić, V., 1988: Dvadeset pet godina Koordinacijske komisije za speleologiju Planinarskog saveza Jugoslavije. *Naše planine*, br. 3-4, str.83-84, Zagreb

- Božić, V., 1988: Savjetovanje o primjeni elektronskih računala u speleologiji. Naše planine, br.3-4, str.85, Zagreb
- Božić, V., 1988: Sastanak KKS PSJ održan u Italiji. Naše planine, br.7-8, str.187, Zagreb
- Božić, V., 1988: Savjetovanje o primjeni elektronskih računala u speleologiji. Bilten saveza speleologa Jugoslavije, br.2, str.11-12, Sarajevo
- Božić, V., 1988: Održani prvi ispiti u Crnoj Gori. Naše planine, br.1-2, str.37, Zagreb
- Božić, V., 1988: Dvadesetpet godina Koordinacijske komisije za speleologiju Planinarskog saveza Jugoslavije. Naše planine, br.3-4, str. 83-84, Zagreb
- Božić, V., 1989: Dvadeset godina KKS PSJ. Speleolog, god.34/35, za 1986-1987, str.50, Zagreb
- Jalžić, B., 1989: VII. Internacionalni kongres o spašavanju iz speleoloških objekata. Speleolog, br.34/35, za 1986-1987, str.53, Zagreb
- Božić, V., 1989: Izvještaj o radu Koordinacione komisije za speleologiju Planinarskog saveza Jugoslavije (KKS PSJ). SpeleoBiH, br.1-2, str. 58-61, Sarajevo
- Anonimus, 1990: Planinarski savez Hrvatske u 1989. Godini - Komisija za speleologiju, Naše planine, br.3-4, str.51, Zagreb
- Božić, V., 1991: Deseti kongres speleologa Jugoslavije. Speleolog, god. 36/37, za 1988-1989, str.83, Zagreb
- Posarić, J., 1991: Deseti kongres speleologa Jugoslavije (II). Speleolog, god.36/37, za 1988-1989, str.84, Zagreb
- Posarić, J., 1991: Prosjачka opera ili izvješće s X. međunarodnog speleološkog kongresa. Speleolog, god. 36/37, za 1988-1989, str.84, Zagreb
- Anonimus, 1991: Planinarski savez Hrvatske u 1990. godini - Komisija za speleologiju. Naše planine, br. 3-4, str.51, Zagreb
- Berljak, D., 1991: Svim članovima Hrvatskog planinarskog saveza i čitateljima "Hrvatskog planinara" (razdruživanje s PSJ). Hrvatski planinar, br. 9-10, str.193, Zagreb
- Božić, V., 1992: Kronika - Speleološka zbivanja u 1990. i 1991. god.. Speleolog, god.38/39, za 1990-1991, str.58, Zagreb
- Božić, V., 1996: 40 godina Komisije za speleologiju HPS. Hrvatski planinar, br.11-12, str.332, Zagreb

SUMMARY

In this article, work review of Coordination Commission for Speleology (CCS) of Yugoslavian Mountain Association (YMA) has been presented, in honour of 50 years of work (1956-2006) CCS in Croatian Mountain Association (CMA). First initiative for establishing of Commission for Speleology in former Yugoslavia has been elevated by CCS CMA in 1961 on First Yugoslavian Speleological Course in Tounj (Croatia). In 1962 YMA has established Commission for alpinism and speleology, in 1964. Subcommittee for speleology and finally in 1967 Commission for Speleology. Many activities followed and in 1971. Commission name have been changed in CCS. After one year (1972) CCM was accepted as member of Yugoslavian Speleological Association. Since 1975 till 1988 meetings of CCS have been performed in all of ex-Yugoslavian Republics, even in Italy. Since 1977 till 1989 many seminars and courses have been performed.

CCS was leaded by president, since beginning till end Vlado Božić, member of CMA, and CCS leaders and secretaries of Republic mountain Associations. After aggress on Croatia and war in ex Yugoslavia, CMA interrupted relations with JMA what consequently terminated work of CCS YMA.